

Οι κανόνες που περιλαμβάνονται στην συμφωνία για το διατλαντικό εμπόριο

Επιστήμες / Γεωπολιτική - Διεθνείς Σχέσεις - Διπλωματία

Εμμανουέλα Πετράκη, ΜΑ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=164235>]

3) Κανόνες

3.1 Βιώσιμη ανάπτυξη

Στην πραγματικότητα, ΕΕ και ΗΠΑ επιθυμούν η ΤΤΙΡ να στηρίξει την κοινωνική πρόοδο, να διατηρηθούν βασικά διεθνή πρότυπα καθώς και τα υψηλά επίπεδα περιβαλλοντικής προστασίας. Η δυναμική του εμπορίου θα πρέπει να προωθήσει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, για παράδειγμα μέσω καλύτερης διαχείρισης των φυσικών πόρων. Στο σημείο αυτό, επισημαίνεται ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία για το κλίμα δεν είναι μέρος των διαπραγματεύσεων, αντίθετα η ΤΤΙΡ θα ενισχύσει τις προσπάθειες της ΕΕ για ευρύτερη χρήση πράσινων αγαθών και υπηρεσιών στο εμπόριο και τις επενδύσεις.

3.2 Ενέργεια και πρώτες ύλες

Η ΤΤΙΡ θα προωθήσει την πρόσβαση σε μορφές ενέργειας και πρώτες ύλες που είναι βιώσιμες, φιλικές στον ανταγωνισμό και βασισμένες σε κανόνες. Για το σκοπό αυτό πρέπει να σχεδιαστούν νέοι δίκαιοι κανόνες για το εμπόριο και τις επενδύσεις διότι οι τομείς αυτοί εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τους φυσικούς πόρους. Έτσι, ΕΕ και Ηνωμένες Πολιτείες θα πρέπει να ηγηθούν των προσπαθειών για την προώθηση της αειφορίας και των πράσινων πηγών ενέργειας. Κύριος στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα ισχυρό σύνολο βιώσιμων εμπορικών κανόνων για να λειτουργήσει ως πρότυπο για τις μελλοντικές διαπραγματεύσεις. Οι αποφάσεις για το αν πρέπει ή όχι να επιτρέψει μια χώρα την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων δεν θα επηρεαστούν από την ΤΤΙΡ. Ωστόσο, εάν ληφθεί απόφαση που επιτρέπει την εκμετάλλευση, η συμφωνία θα προωθήσει τον ανταγωνισμό και την ανοικτή πρόσβαση στη διαδικασία.

3.3 Τελωνεία και διευκόλυνση εμπορίου

Όταν μια επιχείρηση στην ΕΕ εξάγει τα προϊόντα της στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι τελωνειακοί υπάλληλοι στα σύνορα των ΗΠΑ ελέγχουν τα προϊόντα για να βεβαιωθούν ότι πληρούν τους αμερικανικούς κανόνες και το ίδιο ισχύει για τις εξαγωγές από τις Ηνωμένες Πολιτείες προς την ΕΕ. Αυτοί οι τελωνειακοί έλεγχοι εντοπίζουν επικίνδυνα ή παράνομα αγαθά και εξασφαλίζουν ότι οι εταιρείες πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν.

Βασική επιδίωξη είναι να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες που εμπορεύονται στη διατλαντική σφαίρα να περάσουν τον τελωνειακό έλεγχο και να εξασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις εξάγουν μόνο προϊόντα που πληρούν τους κανόνες για την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος. Οι διατλαντικοί εταίροι επιθυμούν να συμβάλει η ΤΤΙΡ στην τόνωση του εμπορίου ορίζοντας νέους κανόνες για τις τελωνειακές διαδικασίες. Οι κανόνες θα εκσυγχρονίσουν τον έλεγχο και θα εξοικονομήσουν χρόνο, χρήμα και ταλαιπωρία για τις εταιρείες, βέβαια απαραίτητη προϋπόθεση είναι να συμφωνηθούν απλοί και αποτελεσματικοί κανονισμοί.

3.4 Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

Όπως διαπιστώθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τα θεμέλια της ευρωπαϊκής οικονομίας. Απασχολούν πάνω από τα δύο τρίτα των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα και δημιουργούν περισσότερες νέες θέσεις εργασίας απ' ότι οι άλλοι οικονομικοί κλάδοι. Οι μικρές επιχειρήσεις συναντούν τα ίδια εμπόδια στο εμπόριο με τις μεγάλες επιχειρήσεις, αλλά έχουν λιγότερο προσωπικό και λιγότερα χρήματα για την αντιμετώπισή τους. Έτσι, οι ΜΜΕ θα επωφεληθούν από οποιαδήποτε πρόοδο στην αφαίρεση των δασμών, την απλοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών και τη ρυθμιστική εναρμόνιση εν γένει.

Σε αυτό το κεφάλαιο, επιδιώκεται οι ευρωπαϊκές ΜΜΕ να έχουν τη δυνατότητα να εξάγουν ή να εισάγουν από τις Ηνωμένες Πολιτείες πιο εύκολα και να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους. Αναλυτικότερα, προβλέπεται η δημιουργία ενός δωρεάν διαδικτυακού τόπου εξυπηρέτησης των ΜΜΕ ώστε να έχουν πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των δασμών και των φόρων που οφείλονται για συγκεκριμένα προϊόντα. Παράλληλα, υπάρχει πρόταση να συσταθεί μια επιτροπή που θα έρχεται σε επαφή με την κοινότητα των ΜΜΕ και θα μεταφέρει τις προτεραιότητες και τις ανησυχίες τους για τις διατλαντικές εμπορικές σχέσεις. Η Επιτροπή μάλιστα, συζήτησε με μικρές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στις ΗΠΑ.

3.5. Προστασία επενδύσεων και σύστημα επίλυσης διαφορών επενδυτών-κράτους (Investor-state dispute settlement ISDS)

Όπως θεμελιώθηκε στο 2ο κεφάλαιο της εργασίας αυτής, η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς στο σύνολό τους οι ευρωπαϊκές εταιρείες έχουν επενδύσει πάνω από 1,6 τρισεκατομμύρια ευρώ. Είναι επομένως σαφές ότι χρειάζονται προσωπικό με κατάλληλες δεξιότητες και αξιόπιστη υποδομή. Έτσι, η ΤΤΙΡ αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία στενότερης συνεργασίας με τις ΗΠΑ και ενθάρρυνσης των επενδύσεων.

Οι χώρες της ΕΕ έχουν συνάψει πάνω από 1.400 συμφωνίες που ενθαρρύνουν τις ξένες επιχειρήσεις να επενδύσουν στην επικράτειά τους, δίνοντας στους ξένους επενδυτές ορισμένα δικαιώματα, ένα από αυτά είναι και το σύστημα επίλυσης διαφορών επενδυτή-κράτους. Οι επενδυτές μπορούν να επιλέξουν από έναν πίνακα διεθνών διαιτητών για να κριθεί αν έχουν υποστεί άδικη μεταχείριση από μια κυβέρνηση. Αν το δικαστήριο αποφασίσει ότι η κυβέρνηση έχει παραβιάσει τους σχετικούς κανόνες, τότε η τελευταία οφείλει να πληρώσει αποζημίωση. Οι βασικές αρχές για την προστασία των επενδύσεων απαγορεύουν τις διακρίσεις σε βάρος των ξένων επενδυτών, την απαλλοτρίωση επενδύσεων χωρίς αποζημίωση, την αρνησιδικία των εγχώριων δικαστηρίων και κάθε είδους υβριστική ή αυθαίρετη μεταχείριση. Οι ισχύουσες διατάξεις προστασίας των επενδύσεων σε γενικές γραμμές λειτουργούν αποτελεσματικά με αρκετές όμως αποκλίσεις.

Έτσι το σύστημα, συμπεριλαμβανομένων των ISDS, χρειάζεται βελτίωση και η ΤΤΙΡ παρέχει αυτή τη δυνατότητα. Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται η αναθεώρηση του διορισμού των δικαστών και του τρόπου λειτουργίας των δικαστηρίων στο ISDS ώστε να υπάρχει δυνατότητα έφεσης κατά της απόφασης και να ενισχυθεί το δικαίωμα των κυβερνήσεων να ρυθμίζουν σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον. Το

2014, η ΕΕ συγκέντρωσε προτάσεις πολιτών γύρω από το θέμα ενώ αυτό το διάστημα γίνεται περαιτέρω διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις επιμέρους κυβερνήσεις. Αυτό θα είναι χρήσιμο για την κατάρτιση των προτάσεων μεταρρύθμισης του ISDS. Επιπλέον η ΕΕ έχει υποβάλει σε δημόσια διαβούλευση διάφορες προτάσεις όπως η αποσαφήνιση των δικαιωμάτων που θα χορηγούνται στους επενδυτές καθώς και προτάσεις που διασφαλίζουν την διαφάνεια, την αμεροληψία και την ηθική συμπεριφορά των διαιτητών. Βασικός στόχος της συμφωνίας είναι η δημιουργία νέων επενδυτικών ευκαιριών και η εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους Ευρωπαίους επενδυτές στις Ηνωμένες Πολιτείες.

(συνεχίζεται)

<http://bit.ly/2ucpuhV>